

Jaarrapport 2020

Inhoudsopgave

1.	Algemene gegevens	3
1.1.	Algemene gegevens	3
1.2.	Samenstelling Raad van Toezicht in 2020	3
1.3.	Overzicht nevenfuncties leden Raad van Toezicht per 1 januari 2020	3
1.4.	Samenstelling Raad van Bestuur 2020	4
1.4.1.	Nevenfuncties Raad van Bestuur 2020	4
2	Jaarverslag 2020	5
2.1	Jaarverslag 2020	5
3	Jaarrekening 2020	6
3.1.	Balans per 31 december 2020	6
3.2.	Resultatenrekening 2020	7
3.3.	Kasstroomoverzicht 2020	8
3.4.	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	9
3.4.1.	Algemeen	9
3.4.2.	Grondslagen van waardering van activa en passiva	12
3.4.3.	Grondslagen voor resultaatbepaling	16
3.4.4.	Grondslagen voor kasstroomoverzicht	18
3.4.5.	Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum	18
3.4.6.	Waarderingsgrondslagen WNT	18
3.5.	Toelichting op de balans 2020	19
3.5.1.	Materiële vaste activa	19
3.5.2.	Financiële vaste activa	19
3.5.3.	Voorraden	20
3.5.4.	Onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten	20
3.5.5.	Debiteuren en overige vorderingen	21
3.5.6.	Liquide middelen	21
3.5.7.	Eigen vermogen	22
3.5.8.	Voorzieningen	23
3.5.9.	Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	23
3.5.10.	Overige kortlopende schulden	24
3.5.11.	Niet in de balans opgenomen regelingen	25
3.6.	Mutatieoverzicht vaste activa	26
3.6.1.	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	26
3.6.2.	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	27
3.7.	Overzicht langlopende schulden ultimo 2020	28
3.8.	Toelichting op de resultatenrekening 2020	29
3.8.1.	Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	29
3.8.2.	Subsidies	29
3.8.3.	Overige bedrijfsopbrengsten	29
3.8.4.	Personeelskosten	30
3.8.5.	Afschrijvingen op materiële vaste activa	30
3.8.6.	Bijzondere waardevermindering van vaste activa	30
3.8.7.	Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	31
3.8.8.	Overige bedrijfskosten	31
3.8.9.	Financiële baten en lasten	31
3.8.10.	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)	32
3.8.11.	Honoraria onafhankelijke accountant	34
3.8.12.	Transacties met verbonden partijen	34
3.8.13.	Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	34
3.8.14.	Resultaatbestemming	34
3.8.15.	Gebeurtenissen na balansdatum	34
3.8.16.	Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	35
4	Overige gegevens	36
4.1	Nevenvestigingen	36
4.2	Statutaire bepalingen voor resultaatbestemming	36
4.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	36
5	Bijlage	42
5.1	Compensatie gedeelde inkomsten parkeren en restaurant	42

1. Algemene gegevens

1.1. Algemene gegevens

Stichting Diakonessenhuis is gevestigd te Utrecht.

De Stichting exploiteert ziekenhuisvoorzieningen op de volgende locaties:

- Utrecht
- Zeist
- Doorn (polikliniek)

1.2. Samenstelling Raad van Toezicht in 2020

De heer H. Broeders (voorzitter)

Mevrouw mr. R.H.M. Jansen MPA (tot 1 maart 2020, waarna tijdelijk adviseur Raad van Toezicht tot 1 september 2020)

De heer prof. dr. J. Kievit (vicevoorzitter)

Mevrouw drs. R.M.H. Wilke

De heer drs. J.G.M. Hendriks

Mevrouw drs. L. van Breugel (vanaf 1 september 2020)

1.3. Overzicht nevenfuncties leden Raad van Toezicht per 1 januari 2020

De heer H. Broeders

Voormalige hoofdfunctie:

- Lid van de Executive Committee van Capgemini S.A.

Nevenfuncties:

- Voorzitter bestuur Economic Board Utrecht
- Voorzitter Stichting Museum Hilversum
- Voorzitter Raad van Toezicht stichting Week van de Integriteit
- Voorzitter ICC Nederland, onderdeel van International Chamber of Commerce
- Voorzitter Raad van Commissarissen Triple-P N.V.
- Voorzitter Raad van Commissarissen Mazars Accountants Nederland
- Voorzitter Stichting Liszt Concours
- Bestuurslid Stadsfonds Hilversum

Mevrouw mr. R.H.M. Jansen MPA

Hoofdfunctie:

- Voorzitter Raad van Bestuur van de Stichting Slachtofferhulp Nederland
- Voorzitter Raad van Bestuur van de Stichting Perspectief Herstelbemiddeling,
- Senior rechter met buitengewoon verlof bij de Rechtbank Midden-Nederland

Nevenfuncties:

- Vicevoorzitter Raad van Toezicht Stichting Carmel te Hengelo
- Lid Raad van Toezicht Stichting Zuyderland Medisch Centrum en Zorg, Sittard/Geleen
- Member Advisory Board Master Victimology and Criminal Justice Tilburg University
- Lid Raad van Advies Expertisecentrum Veiligheid, Avans Hogeschool, 's-Hertogenbosch

De heer prof. dr. J. Kievit

Voormalige Hoofdfunctie:

- Voormalig chirurg, emeritus hoogleraar kwaliteit van Zorg, LUMC

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Toezicht Stichting Reade, Amsterdam
- Lid Raad van Toezicht Isala Ziekenhuis

Mevrouw drs. R.M.H. Wilke

Hoofdfunctie:

- Lid Raad van Bestuur Stichting Sensure

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Commissarissen SRO N.V.
- Lid Raad van Advies Stichting Sravana (hospice Doetinchem)
- Lid Achterhoekboard - sinds oktober 2020

De heer drs. J.G.M. Hendriks

Voormalige hoofdfunctie:

- Voorzitter Raad van Bestuur Noordwest Ziekenhuisgroep in Alkmaar en Den Helder

Nevenfuncties:

- Lid bestuur van Reliëf, vereniging van christelijke zorgaanbieders, gericht op inspiratie in de Zorg
- Lid bestuur van Kenniscentrum voor Chronische Vermoeidheid, onderdeel van AMC en Vu

Mevrouw drs. L. van Breugel

Hoofdfunctie:

- COO, Arbo Unie

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Toezicht Verslavingszorg Noord Nederland (VNN)
- Voorzitter Stichting Painless

1.4. Samenstelling Raad van Bestuur 2020

De heer drs. J.M.M. Taks	voorzitter
De heer drs. M. Wiesenekker	lid

1.4.1. Nevenfuncties Raad van Bestuur 2020

De heer drs. J.M.M. Taks.

- Lid Raad van Toezicht Surplus
- Lid Raad van Toezicht GGZ Breburg
- Lid Raad van Toezicht Diagnostiek voor U - sinds 1 september 2020
- Lid Bestuur Nederlandse Verenigingen van Ziekenhuizen (NVZ) - sinds 1 december 2020

De heer drs. M. Wiesenekker

- Lid bestuur Stichting Procolo
- Lid Raad van Toezicht Bartiméus
- Lid bestuur Vereniging Medisch Microbiologische Laboratoria (VMML)
- Lid kenniskring Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) - sinds februari 2020
- Bestuurslid NVZD - vereniging van bestuurders in de zorg - sinds december 2020

Voor zover niet voortvloeiend uit hoofdfunctie

2 Jaarverslag 2020

2.1 *Jaarverslag 2020*

Het jaarverslag 2020 is separaat gedeponeed.

3 JAARREKENING 2020

3.1. BALANS PER 31 DECEMBER 2020 (na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-20 €	31-dec-19 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	3.5.1.	170.076.526	162.668.372
Financiële vaste activa	3.5.2.	280.552	296.547
Totaal vaste activa		170.357.078	162.964.919
Viottende activa			
Voorraden	3.5.3.	5.797.047	5.039.348
Onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten	3.5.4.	3.589.409	6.072.861
Debiteuren en overige vorderingen	3.5.5.	25.888.206	25.132.971
Liquide middelen	3.5.6.	19.866.018	9.670.477
Totaal viottende activa		55.140.680	45.915.657
Totaal activa		225.497.758	208.880.576
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	3.5.7.	2.309.968	2.309.968
Bestemmingsreserves		125.368	125.368
Bestemmingsfondsen		67.852.836	64.537.065
Algemene en overige reserves		1.164.468	1.164.468
Totaal eigen vermogen		71.452.640	68.136.869
Voorzieningen	3.5.8.	6.466.346	6.017.821
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	3.5.9.	95.933.018	82.883.030
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	3.5.10.	51.645.754	51.842.856
Totaal passiva		225.497.758	208.880.576

3.2. RESULTATENREKENING 2020

	Ref.	2020	2019
		€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	3.8.1.	261.258.876	247.358.504
Subsidies	3.8.2.	17.233.392	12.396.502
Overige bedrijfsopbrengsten	3.8.3.	9.009.262	10.020.313
Som der bedrijfsopbrengsten		287.501.530	269.775.319
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	3.8.4.	137.061.709	125.273.413
Afschrijvingen op materiële vaste activa	3.8.5.	17.008.311	15.247.467
Bijzondere waardevermindering van vaste activa	3.8.6.	0	1.578.835
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	3.8.7.	44.365.318	43.615.135
Overige bedrijfskosten	3.8.8.	82.636.248	77.105.060
Som der bedrijfslasten		281.071.586	262.819.910
BEDRIJFSRESULTAAT		6.429.944	6.955.409
Financiële baten en lasten	3.8.9.	-3.114.173	-3.237.587
RESULTAAT BOEKJAAR		3.315.771	3.717.822
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		2020	2019
		€	€
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten		3.315.771	3.717.822
		3.315.771	3.717.822

3.3. KASSTROOMOVERZICHT 2020

	Ref.	2020		2019	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			6.429.944		6.955.409
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeveranderingen	3.5.1.	16.883.752		16.826.302	
- mutaties voorzieningen	3.5.8.	<u>448.525</u>		<u>-300.901</u>	
			17.332.277		16.525.401
Veranderingen in werkkapitaal:					
- voorraden	3.5.3.	-757.699		-832.256	
- mutatie onderhanden zorgtrajecten	3.5.4.	2.483.452		-728.914	
- vorderingen	3.5.5.	-755.235		-253.458	
- kortlopende schulden (incl. kortlopende schuld leningen)	3.5.10.	<u>-197.102</u>		<u>-6.303.676</u>	
			773.416		-8.118.304
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			<u>24.535.637</u>		<u>15.362.506</u>
Ontvangen interest	3.8.9.	0		773	
Betaalde interest	3.8.9.	<u>-3.114.173</u>		<u>-3.238.359</u>	
			<u>-3.114.173</u>		<u>-3.237.586</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			21.421.464		12.124.920
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	3.5.1.	-24.291.906		-31.372.523	
Desinvesteringen materiële vaste activa	3.5.1.	0		0	
Investerings in overige financiële vaste activa	3.5.2.	<u>15.995</u>		<u>-44.968</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-24.275.911		-31.417.491
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	3.5.9.	18.500.000		20.000.000	
Mutatie langlopende financiële lease	3.5.9.	217.571		1.922.065	
Kortlopend bankkrediet	3.5.9.	<u>-5.667.583</u>		<u>-6.303.549</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			13.049.988		15.618.516
Mutatie geldmiddelen			<u>10.195.541</u>		<u>-3.674.055</u>
Stand geldmiddelen per 1 januari	3.5.6.		9.670.477		13.344.532
Stand geldmiddelen per 31 december	3.5.6.		19.866.018		9.670.477

3.4. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

3.4.1. Algemeen

Algemene gegevens

Stichting Diakonessenhuis is statutair (en feitelijk) gevestigd te Utrecht, op het adres Bosboomstraat 1, en is geregistreerd onder KvK-nummer 30172727.

De belangrijkste activiteiten zijn het voorzien in de behoefte aan onderzoek, informatie, behandeling, begeleiding, verpleging en verzorging van personen die om enigerlei reden medisch specialistische hulp en de bijbehorende verpleegkundige en verzorgende bijstand behoeven.

Stichting Diakonessenhuis heeft vestigingen in Utrecht, Zeist en Doorn.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2020, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2020.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW)/regeling Jeugdwet en daarmee de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving hoofdstuk 665 Zorginstellingen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Covid-19 heeft ook komende periode grote impact op onze patiënten, medewerkers en bedrijfsvoering. Ten aanzien van de financiële continuïteit zijn de onzekerheden echter beperkt. Net als voor 2020 zijn voor 2021 met de Minister van VWS en de zorgverzekeraars via de zorgcontractering, de CB-regeling en de hardheidsclausule passende financiële afspraken gemaakt met daarin opgenomen een financieel vangnet. De zorgverzekeraars en ziekenhuizen hebben daarnaast afgesproken dat zij steeds een zo goed mogelijke balans blijven zoeken tussen zorg voor COVID-19 patiënten en de reguliere zorg. Deze afspraken garanderen in beginsel dat ziekenhuizen en umc's sec, als gevolg van COVID-19, niet in de rode cijfers komen. In de praktijk zal dit globaal neerkomen op de verwachting van een beperkte bandbreedte tussen een 'nihil' resultaat en een in lichte mate positief resultaat voor 2021. Deze afspraken waren door de inspanningen van alle partijen al eind 2020 geformaliseerd.

Als wij onze eigen financiële positie en vooruitzichten in ogenschouw nemen, en daarbij rekening houden met de in de vorige paragraaf genoemde afspraken en toezeggingen, is er geen sprake van materiële onzekerheid die ernstige twijfel kan doen rijzen of Stichting Diakonessenhuis haar activiteiten voort kan zetten en is derhalve de jaarrekening 2020 opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar en toegepaste schattings- en stelselwijzigingen

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaand jaar.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2019 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2020 mogelijk te maken.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van gemaakte afspraken en opgestelde regelingen in het kader van COVID-19, zoals de CB-regeling (continuïteitsbijdrage) en de hardheidsclausule, de Regeling Zorgbonus COVID-19 en de Subsidieregeling opschaling curatieve zorg COVID-19. De beoogde doelstellingen en de strekking voor al deze regelingen zijn helder. Echter, de nadere uitwerking en wijze van verantwoording en beschikking is op dit moment nog niet voor alle regelingen geconcretiseerd. Eventuele onzekerheden in dat kader zijn in de jaarrekening verwerkt en toegelicht, gelijk aan de verwerking en toelichting van reguliere schattingen die normaliter worden gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening.

Ziekenhuizen en UMC's maken jaarlijks een schatting om reguliere zorgcontracten met zorgverzekeraars op schadelastjaar te vertalen naar boekjaren. Deze schatting is in belangrijke mate gebaseerd op ervaringscijfers. Ook ten aanzien van de CB-regeling geldt dat een vertaling van schadelastjaar naar boekjaar dient plaats te vinden. In de jaarrekening 2020 heeft de toerekening van deze regeling van schadelastjaar naar boekjaar plaatsgevonden conform het in 2018 gerealiseerde toerekeningspercentage.

Consolidatie

De jaarrekening betreft de enkelvoudige jaarrekening van het Diakonessenhuis.

Op grond van artikel 7, lid 6, van de Regeling verslaggeving WTZi is de volgende stichting buiten de consolidatie gebleven:

- Stichting Vrienden van het Diakonessenhuis, te Utrecht.

Verbonden rechtspersonen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van het Diakonessenhuis en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van inzicht.

Het Diakonessenhuis heeft de volgende verbonden stichtingen:

- Stichting Roezak
- Stichting Zeister Trombosedienst, te Zeist.

Voor deze stichtingen is volgens BW2 T9, artikel 407 een vrijstelling voor de consolidatie van toepassing.

Specifieke aandachtspunten jaarrekening 2020 medisch specialistische zorg

Inleiding

De landelijke onzekerheden met betrekking tot de omzetverantwoording voor instellingen voor medisch specialistische zorg (ziekenhuizen, UMC's en ZBC's) zijn de afgelopen jaren verder verminderd. Sinds het jaar 2012 is sprake van landelijke onzekerheden rondom de omzetverantwoording. In 2014 zijn de risico's drastisch afgenomen met de invoering van de vaststelling van de uitkomsten van het expertonderzoek naar de omzetverantwoording 2012 en 2013 en de vaststelling van transitiebedragen. In de jaren daarna zijn de risico's verder verminderd.

De resterende in de jaarrekening 2020 van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten voor Stichting Diakonessenhuis hebben betrekking op:

1. Afwikkeling handreiking rechtmatigheidscontroles MSZ (Zelfonderzoek) 2019 en eerdere jaren;
2. Handreiking Rechtmatigheidscontroles MSZ 2020;
3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar en afwikkeling oude jaren.

Bij de omzetbepaling van de DBC zorgproducten en overige zorgproducten heeft Stichting Diakonessenhuis de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd zoals opgenomen in 3.4.3 van deze jaarrekening. Hierbij zijn de uitkomsten van het aanvullend omzetonderzoek 2020 meegenomen en is de "Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek 2020 Medisch Specialistische Zorg" gevolgd.

Toelichting (landelijke) onzekerheden jaarrekening 2020

De van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten in de jaarrekening 2020 zijn (inclusief de status hiervan) hierna toelichtend voor Stichting Diakonessenhuis:

1. Afwikkeling handreiking rechtmatigheidscontroles MSZ 2019

Stichting Diakonessenhuis heeft over de uitkomsten van het zelfonderzoek 2019 finale overeenstemming bereikt met de zorgverzekeraars. De uitkomsten zijn verwerkt in deze jaarrekening en dit heeft geleid tot een niet materiële wijzigingen van de in de jaarrekening 2019 opgenomen nuancerings.

2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2020

De NFU, NVZ en ZN hebben een Handreiking Rechtmatigheidscontroles MSZ 2020 gepubliceerd. Door de NZa is niet bevestigd dat deze handreiking in overeenstemming is met publiekrechtelijke regelgeving, waarmee een inherent risico blijft bestaan. Deze rechtmatigheidscontroles worden beoordeeld door de representerende zorgverzekeraars. Op basis van dit oordeel zullen alle verzekeraars gezamenlijk over de rechtmatigheid van de facturatie 2020 concluderen. De instelling heeft, voor de jaarrekening deels op basis van een risicoanalyse, onderzoek verricht naar de risico's die voor Stichting Diakonessenhuis materieel zijn. In deze risicoanalyse zijn de uitkomsten van eerder uitgevoerde aanvullende omzetonderzoeken en beschikbare overige in- en externe controles betrokken. Ook is een inschatting gemaakt van de DCM en andere formele en materiële controles over 2020 en voorgaande schadejaren op basis van schattingen (2019 geëxtrapoleerd naar 2020).

Daarnaast is Stichting Diakonessenhuis bezig op basis van deze handreiking het onderzoek inzake 2020 af te ronden. De voorlopige uitkomsten zijn betrokken bij het opstellen van deze jaarrekening en het inschatten van de risico's die voortvloeien uit geconstateerde onjuiste registraties en/of declaraties, rekening houdende met de contractafspraken met zorgverzekeraars. Naar verwachting volgt in het najaar 2021 uitsluitel over dit onderzoek. Dit kan naar verwachting van de raad van bestuur van Stichting Diakonessenhuis leiden tot niet-materiële, nagekomen baten of lasten. Waar nodig heeft Stichting Diakonessenhuis nuancerings geboekt.

De uit de genoemde werkzaamheden en controles voortvloeiende beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten is verwerkt in deze jaarrekening.

Ook afrekening van oude schadelastjaren met zorgverzekeraars kan nog tot nagekomen effecten leiden. Stichting Diakonessenhuis heeft de jaren tot en met 2016 afgerekend. Voor 2017, 2018 en 2019 bestaan nog onzekerheden omtrent overeenstemming hoogte schadelast.

3.4.2. Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Toelichtingen op posten in de balans en resultatenrekening zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Stichting Diakonessenhuis.

Materiële vaste activa

De bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de instelling in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa.

In het geval dat de betaling van de kostprijs van een materieel vast actief plaatsvindt op grond van een langere dan normale betalingstermijn, wordt de kostprijs van het actief gebaseerd op de contante waarde van de verplichting.

In het geval dat materiële vaste activa worden verworven in ruil voor een niet-monetair actief, wordt de kostprijs van het materieel vast actief bepaald op basis van de reële waarde voor zover de ruiltransactie leidt tot een wijziging in de economische omstandigheden en de reële waarde van het verworven actief of van het opgegeven actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur, rekening houdend met de eventuele restwaarde van de individuele activa. Er wordt afgeschreven vanaf het moment dat het actief klaar is voor het beoogde gebruik. Op terreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen en terreinen : 0%-10%
- Machines en installaties : 5%-6%
- Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting : 4%-50%.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Jaarlijks wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van het kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Een deel van de geactiveerde materiële activa wordt verhuurd.

Groot onderhoud:

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object. Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs. Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen aan deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

Indien waardering tegen nettovermogenswaarde niet kan plaatsvinden doordat de hiervoor benodigde informatie niet kan worden verkregen, wordt de deelneming gewaardeerd volgens het zichtbaar eigen vermogen. Bij de vaststelling of er sprake is van een deelneming waarin de instelling invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid, wordt het geheel van feitelijke omstandigheden en contractuele relaties (waaronder eventuele potentiële stemrechten) in aanmerking genomen.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde. Indien de onderneming een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de geconsolideerde resultatenrekening verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd. De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden initieel opgenomen tegen reële waarde.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten. Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten. Kapitaalbelangen die niet worden aangemerkt als deelneming worden onder de effecten gerubriceerd. Indien de deelnemende rechtspersoon een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die volgens de vermogensmutatiemethode wordt gewaardeerd, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht naar rato van het relatieve belang dat derden hebben in de deelnemingen verwerkt (proportionele resultaatsbepaling). Een verlies dat voortvloeit uit de overdracht van vlottende activa of een bijzondere waardevermindering van vaste activa wordt wel volledig verwerkt. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de instelling en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, worden geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de opbrengstwaarde of de bedrijfswaarde zijnde de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Vorraden

Vorraden in het centraal magazijn zijn gewaardeerd tegen kostprijs op basis van gemiddelde inkoopprijs, de overige voorraden zijn gewaardeerd tegen de recente inkooprijzen. De voorraden worden tegen de gemiddelde inkooprijzen of tegen lagere opbrengstwaarde gewaardeerd onder aftrek van een voorziening voor incourantheid.

Financiële instrumenten**Algemeen**

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Afgeleide instrumenten worden gewaardeerd op kostprijs omdat deze instrumenten zijn verworven met als doel risico's tegen te hoge rentekosten af te dekken, zogeheten hedge accounting.

Het Diakonessenhuis past kostprijs-hedge-accounting toe voor de renteswaps die ervoor zorgen dat bepaalde variabel rentende schulden worden omgezet in vastrentende leningen. Het ineffectieve deel van de waardeverandering van de renteswaps worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening onder de financiële baten en lasten.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn geconcentreerd bij vier grote verzekeraars. Het maximale bedrag aan kredietrisico bedraagt € 6,1 miljoen. Voor de kredietrisico's inzake de vorderingen op deelnemingen en de overige vorderingen wordt verwezen naar de desbetreffende specificaties.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot einde looptijd

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan. De reële waarde van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten wijkt niet materieel af van de boekwaarde.

Onderhanden projecten uit hoofde van DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten worden gewaardeerd tegen 99% van de opbrengstwaarde van de DBC via de landelijke onderhandenwerk grouper. Op de onderhanden projecten uit hoofde van DBC-zorgproducten worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. (Door toepassing van de effectieve rentemethode worden transactiekosten als onderdeel van de amortisatie in de resultatenrekening verwerkt). De vervolgwwaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake van agio/disagio of transactiekosten dan geamortiseerde kostprijs gelijk aan nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. Nuanceringen uit hoofde van declaratie-onzekerheden worden gesaldeerd weergegeven onder de vorderingen in overeenstemming met de Handreiking omzetverantwoording 2020.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de instelling, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt tussen Kapitaal, Agioreserve, Herwaarderingsreserve, Statutaire en wettelijke reserves, Algemene en overige reserves, Bestemmingsreserves en Bestemmingsfondsen.

Kapitaal

Onder kapitaal is opgenomen het bij oprichting van de Stichting ingebracht kapitaal.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan door de bevoegde organen van de instelling een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen zijn reserves waaraan door derden een beperkte bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Algemene en overige reserves

Onder Algemene en overige reserves is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover de bevoegde organen binnen de statutaire doelstellingen van de instelling vrij kunnen beschikken.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden bepaald op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen, tenzij de tijdswaarde van geld niet materieel is. Indien de tijdswaarde van geld niet materieel is, wordt de voorziening tegen nominale waarde verantwoord.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

- De voorzieningen die gewaardeerd worden tegen contante waarde zijn: Jubilea.
- De voorziening die gewaardeerd wordt op nominale waarde zijn: langdurig zieken, PLB, eigen risico WA verzekering, reorganisatie en asbest.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Asbest

De voorziening inzake asbest wordt gevormd voor verwachte kosten inzake asbest verwijdering van panden gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan.

Eigen risico WA verzekering

De voorziening eigen risico WA verzekering is gebaseerd op toekomstige verplichtingen ten aanzien van nog af te handelen claims welke ten laste komen van het eigen risico bij de verzekeringsmaatschappij of voor eigen rekening komen.

Jubilea

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen inclusief gratificaties bij pensionering. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Langdurige zieken

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de contante waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voorzover deze na 31 december 2020 vallen.

Reorganisatie

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan heeft gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de instelling.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Leasing

De instelling kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst.

Operationele leasing

Als de instelling optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Financial leasing

Het Diakonessenhuis leaset een deel van de medische apparatuur. Hierbij worden de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom van deze activa nagenoeg geheel door de vennootschap gedragen. Deze activa worden geactiveerd in de balans bij aanvang van het leasecontract tegen de reële waarde van het actief of de lagere contante waarde van de minimale leasetermijnen. De te betalen leasetermijnen worden op annuïtaire wijze verdeeld in een aflossings- en een rentecomponent. De leaseverplichtingen worden exclusief de rentecomponent opgenomen onder de langlopende schulden.

3.4.3. Grondslagen voor resultaatbepaling**Algemeen**

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten. De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Verkoop van goederen

Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden verwerkt zodra alle belangrijke rechten en risico's met betrekking tot de eigendom van de goederen zijn overgedragen aan de koper.

Huuropbrengsten

Opbrengsten uit verhuur van ruimtes worden, exclusief vergoeding voor dienstverlening zoals verzekering en onderhoud, op tijdsevenredige basis verwerkt over de huurperiode. Initiële directe kosten gemaakt om opbrengsten te genereren uit de verhuur worden toegerekend over de huurperiode tegenover de huurbaten.

Overige bedrijfsopbrengsten

Onder overige bedrijfsopbrengsten worden resultaten verantwoord die niet rechtstreeks samenhangen met de levering van goederen of diensten in het kader van de normale, niet-incidentele bedrijfsactiviteiten. De overige bedrijfsopbrengsten bestaan onder andere uit huuropbrengsten. Deze opbrengsten worden toegerekend aan de verslagperiode in overeenstemming met de inhoud van de overeenkomst.

Subsidies

Subsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

Het Diakonessenhuis heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij het Diakonessenhuis. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Het Diakonessenhuis betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Naar de stand van ultimo december 2020 is de actuele dekkingsgraad van het pensioenfonds 92,6% (verplichting: 104,3%). In 2023 dient het pensioenfonds een dekkingsgraad van ten minste 123% te hebben. Het bestuur van PFZW heeft besloten om de pensioenpremie te verhogen in twee stappen: per 1 januari 2021 met 1,5 procentpunt en per 1 januari 2022 met 0,8 procentpunt. De premie voor het arbeidsongeschiktheidspensioen blijft gelijk.

Het Diakonessenhuis heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Het Diakonessenhuis heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Honorariumkosten vrijgevestigd medisch specialisten

Het honorarium vrijgevestigd medisch specialisten betreft dat deel van de opbrengsten (op basis van integraal tarief) dat toekomt aan de vrijgevestigd medisch specialisten als vergoedig voor de door de medisch specialisten geleverde arbeid. Het honorarium wordt bepaald op basis van de financiële afspraken met de Medisch Specialistisch Bedrijf Domstad (MSBD).

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Waardeverminderingen van financiële instrumenten die op reële waarde gewaardeerd zijn, worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Voor gerealiseerde waardevermeerderingen van financiële instrumenten die op reële waarde worden gewaardeerd met verwerking van de waardevermeerderingen rechtstreeks in het eigen vermogen, wordt het cumulatieve resultaat dat voorheen in het eigen vermogen was opgenomen, verwerkt in de winst-en-verliesrekening op het moment dat de desbetreffende effecten niet langer in de balans worden verwerkt.

3.4.4. Grondslagen voor kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte/directe methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en beleggingen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De in de verworven groepsmaatschappij aanwezige geldmiddelen zijn van de aankoopprijs in aftrek gebracht.

Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

Kasstromen uit financiële afgeleide instrumenten die worden verantwoord als reële waarde-hedges of kasstroom-hedges worden in dezelfde categorie ingedeeld als de kasstromen uit de afgedekte balansposten. Kasstromen uit financiële derivaten waarbij hedge accounting niet langer wordt toegepast, worden consistent met de aard van het instrument ingedeeld, vanaf de datum waarop de hedge accounting is beëindigd.

3.4.5. Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

3.4.6. Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

3.5. TOELICHTING OP DE BALANS 2020

ACTIVA

3.5.1. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-20	31-dec-19
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	116.073.365	93.960.803
Machines en installaties	8.928.321	9.701.450
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	37.502.676	34.686.313
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	7.572.164	24.319.806
Totaal materiële vaste activa	170.076.526	162.668.372

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2020	2019
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	162.668.372	148.122.151
Bij: investeringen	24.291.906	31.480.892
Bij: herwaarderingen	-106.372	51.194
Af: afschrijvingen	-16.777.380	-15.407.030
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	-1.578.835
Af: desinvesteringen	0	0
Boekwaarde per 31 december	170.076.526	162.668.372
Aanschafwaarde	421.201.782	397.016.248
Cumulatieve herwaarderingen	382.050	382.050
Cumulatieve afschrijvingen	-251.507.306	-234.729.926

Toelichting:

Investeringen:

In 2020 is voor een totaal bedrag van € 24,4 miljoen geïnvesteerd. De investeringen hebben voor € 4,6 miljoen betrekking op vervangings- en uitbreidingsinvesteringen betreffende (medische) inventaris, voor € 5,8 miljoen op vervangings- en uitbreidingsinvesteringen betreffende ICT, voor € 14,0 miljoen op verbouwingen/instandhouding, met name de verbouwing van diverse poli's.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 3.6.

Op de panden rust hypotheekrecht.

Onder de materiële vaste activa zijn geen activa opgenomen waarvan de beschikbaarheid berust op financiële lease en het Diakonessenhuis alleen het economisch eigendom heeft.

Bedrijfswaarde:

Bij het opstellen van de jaarrekening 2020 is naar de mening van de Raad van Bestuur van het Diakonessenhuis de bedrijfswaarde op basis van interne berekeningen hoger dan de boekwaarde. De Raad van Bestuur van het Diakonessenhuis heeft gekozen voor waardering op basis van historische kosten.

Bij de huidige boekwaarde van het vastgoed is er een bijzondere waardevermindering aan de orde inzake het gezondheidshuis. Dit is bepaald door de realiseerbare waarde te bepalen van de kasstroomgenererende eenheid.

3.5.2. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-20	31-dec-19
	€	€
Overige deelnemingen	253.043	238.405
Overige vorderingen	27.509	58.142
Totaal financiële vaste activa	280.552	296.547

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2020	2019
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	296.547	251.581
Bij: kapitaalstortingen	14.638	75.599
Bij: lening	0	0
Af: aflossing leningen	30.633	30.633
Boekwaarde per 31 december	280.552	296.547

3.5. TOELICHTING OP DE BALANS 2020

Toelichting:

Onder de Financiële vaste activa staat een bedrag van € 185.551 opgenomen dat de Stichting Diakonessenhuis aan haar coöperatieve verzekeraar Centramet te Zoetermeer beschikbaar heeft gesteld. Het bestaat uit een ledenrekening (€ 68.815) en in kapitaal (1 aandeel met een nominale waarde van € 1.000 en een agio van € 115.736). Een bedrag van € 70.905 heeft betrekking op een belang in Medirisk.

Verder is er onder uitstaande leningen een bedrag opgenomen van € 27.509 (ultimo 2019: € 58.142). Dit betreft het langlopende deel van de kosten van twee verbouwingen die in resp. 10 jaar en 6,17 jaar terug betaald zullen worden door de huurder.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal €	Kapitaalbe- lang (in %)	Eigen vermogen €	Resultaat 2020 €
Zeggenschapsbelangen:					
Stichting Roezak			100%	275.822	-4.182
Utrecht					

Toelichting:

Aard der activiteiten van Stichting Roezak

De Stichting had ten doel het faciliteren van onderzoek, informatie en behandeling van personen die om enigerlei redenen medische en verzorgende bijstand behoeven, dan wel hiermee verband houdende activiteiten. Vanaf 2013 heeft de stichting ten doel thuiszorg.

3.5.3. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-20 €	31-dec-19 €
Medische middelen	5.092.948	4.862.079
Voedingsmiddelen	30.967	28.138
Hulpmiddelen	670.991	147.973
Overige voorraden:	0	0
Leenemballage	2.139	1.158
Totaal voorraden	5.797.045	5.039.348

Toelichting:

Er is een voorziening voor incurantheid in aftrek op de voorraden gebracht van € 148.587 (ultimo 2019 € 129.184).

3.5.4. Onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	31-dec-20 €	31-dec-19 €
Onderhanden werk DBC-zorgproducten A-segment	1.440.994	1.658.630
Onderhanden werk DBC-zorgproducten B-segment	25.283.006	27.366.494
Af: ontvangen voorschotten	-23.134.591	-22.952.263
Totaal onderhanden projecten	3.589.409	6.072.861

Toelichting:

De methodiek van berekening van het onderhandenwerk gebeurt op basis van de berekening van OHW Grouper, gewaardeerd tegen 99%, omdat de berekening uitgaat van de prijs voor een volledig product, terwijl er nog kosten gemaakt worden in een volgende periode. Per saldo is het bedrag onderhandenwerk uit hoofde van DBC-zorgproducten gestegen en komt uit op € 3,6 miljoen.

3.5. TOELICHTING OP DE BALANS 2020

3.5.5. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-20	31-dec-19
	€	€
Vorderingen op debiteuren	16.586.046	14.826.717
Nog te factureren DBC-zorgproducten	4.339.891	5.205.697
Overige overlopende activa	4.962.269	5.100.557
Totaal overige vorderingen	<u>25.888.206</u>	<u>25.132.971</u>

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen op debiteuren is gebracht, bedraagt € 0,5 miljoen. Ultimo 2019 bedroeg deze voorziening € 0,4 miljoen. Het debiteurensaldo is ten opzichte van ultimo 2019 gestegen met € 1,8 miljoen tot € 16,6 miljoen. Er zijn geen bijzonderheden en derhalve is het niet nodig grote afwaarderingen te doen op debiteuren.

Het bedrag nog te factureren is ultimo 2020 € 4,3 miljoen (ultimo 2019: € 5,2 miljoen). Dit bedrag bestaat uit: Nog te factureren € 8,4 miljoen plus Continuïteitsbijdrage ad € 2,3 miljoen minus Voorziening materiële controle ad € 3,6 miljoen en minus Omzetplafond ad € 2,8 miljoen.

De overige overlopende activa is gedaald met € 0,1 miljoen tot € 5,0 miljoen (ultimo 2019: € 5,1 miljoen). Deze post bestaat met name uit nog te ontvangen subsidies, vooruitontvangen bedragen en vooruitbetaalde kosten.

De vorderingen hebben een looptijd < 1 jaar.

3.5.6. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-20	31-dec-19
	€	€
Bankrekeningen	19.864.604	9.697.408
Kassen	5.592	10.207
Kruisposten	-4.178	-37.138
Totaal liquide middelen	<u>19.866.018</u>	<u>9.670.477</u>

Toelichting:

De liquide middelen op de rekening-courant, spaarrekeningen en kassen zijn vrij opeisbaar (€ 19,9 miljoen) behoudens een afgegeven bankgarantie van € 0,1 miljoen. De huidige kredietlimiet van het Diakonessenhuis bedraagt € 5 miljoen.

De liquide middelen zijn in 2020 gestegen met € 10,2 miljoen tot € 19,9 miljoen (ultimo 2019 € 9,7 miljoen). De investeringen van € 24,4 miljoen zijn uit eigen middelen betaald en de externe financiering bij de EIB (€ 18,5 miljoen).

3.5. TOELICHTING OP DE BALANS 2020

PASSIVA

3.5.7. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-20	31-dec-19
	€	€
Kapitaal	2.309.968	2.309.968
Bestemmingsreserve	125.368	125.368
Bestemmingsfondsen	67.852.836	64.537.065
Algemene en overige reserves	1.164.468	1.164.468
Totaal eigen vermogen	<u>71.452.640</u>	<u>68.136.869</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-20	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-20
	€	€	€	€
Kapitaal	2.309.968	0	0	2.309.968
	<u>2.309.968</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2.309.968</u>

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-20	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-20
	€	€	€	€
Bestemmingsreserves:				
Bestemmingsreserve Kapelfonds	125.368	0	0	125.368
Totaal bestemmingsreserves	<u>125.368</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>125.368</u>

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-20	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-20
	€	€	€	€
Bestemmingsfondsen:				
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten	64.537.065	3.315.771	0,00	67.852.836
Totaal bestemmingsfondsen	<u>64.537.065</u>	<u>3.315.771</u>	<u>0</u>	<u>67.852.836</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-20	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-20
	€	€	€	€
Algemene reserves:				
Algemeen vrij vermogen	1.164.468	0	0	1.164.468
Totaal algemene en overige reserves	<u>1.164.468</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.164.468</u>

Toelichting:

De bestemmingsreserve Kapelfonds is gevormd voor het aanbrengen van een kapel op locatie Utrecht.

Het weerstandvermogen bedraagt € 71,5 miljoen en bestaat geheel uit het eigen vermogen.

Op het bestemmingsfonds aanvaardbare kosten rust geen verplichting t.a.v. bestemming, anders dan in het algemeen over het eigen vermogen van ziekenhuizen wordt gesteld.

De beperkingen inzake de bestemmingsreserves zijn aangebracht door het bestuur.

Het resultaat wordt toegevoegd aan bestemmingsfonds aanvaardbare kosten.

3.5. TOELICHTING OP DE BALANS 2020

3.5.8. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-20	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Reclassificatie	Saldo per 31-dec-20
	€	€	€	€	€	€
Overige voorzieningen:						
Asbest	2.067.096	550.718	-377.252	0	0	2.240.562
Eigen risico WA verzekering	725.029	0	-9.575	0	0	715.454
Jubilea	1.818.593	149.816	0	0	0	1.968.409
Langdurig zieken	1.407.103	700.076	-1.065.258	0	0	1.041.921
Reorganisatie voorziening	0	500.000	0	0	0	500.000
Totaal voorzieningen	<u>6.017.821</u>	<u>1.900.610</u>	<u>-1.452.085</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>6.466.346</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-20 €
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	1.751.486
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar)	4.714.860
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	1.331.348

Toelichting per categorie voorziening:

Asbest

De kosten van de toekomstige te maken kosten inzake asbest zijn opgenomen in de asbestvoorziening. De voorziening is herberekend per 31 december 2020. De resterende looptijd van de voorziening is langer dan één jaar.

Eigen risico WA verzekering

De voorziening Eigen risico WA verzekering dient ter dekking van toekomstige verplichtingen ten aanzien van nog af te handelen claims, welke ten laste komen van het eigen risico bij de verzekeringsmaatschappij. Deze is herberekend per 31 december 2020. De resterende looptijd van de voorziening is langer dan één jaar.

Jubilea

Het betreft een voorziening gevormd uit hoofde van verplichtingen inzake gratificaties die worden uitgekeerd bij jubilea, zoals vastgesteld in de Cao- ziekenhuiswezen. Deze is herberekend per 31 december 2020. De resterende looptijd van de voorziening is langer dan één jaar.

Langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken houdt verband met het bepaalde in RJ 271 Personeelsbeloningen. Aangezien het Diakonessenhuis eigen risicodragers is, is deze voorziening getroffen voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. De voorziening is toegenomen, omdat per balansdatum meer personeelsleden ziek waren dan begin boekjaar. Met P&O is een inschatting gemaakt welke uiteindelijk niet meer in staat zijn om te werken. De resterende looptijd van de voorziening is langer dan één jaar.

Reorganisatie

De reorganisatievoorziening heeft betrekking op de verwachte kosten die de reorganisatie volgens het geformaliseerde reorganisatieplan met zich mee zal brengen. De resterende looptijd van de voorziening is korter dan één jaar.

3.5.9. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-20 €	31-dec-19 €
Schulden aan banken	93.162.216	80.329.799
Financial Lease	2.770.802	2.553.231
Totaal langlopende schulden	<u>95.933.018</u>	<u>82.883.030</u>

3.5. TOELICHTING OP DE BALANS 2020

Het verloop van de schulden aan banken en de achtergestelde lening is als volgt weer te geven:

	2020	2019
	€	€
Stand per 1 januari	86.633.348	73.163.787
Bij: nieuwe leningen	18.500.000	20.000.000
Af: aflossingen	6.303.549	6.530.439
Stand per 31 december	<u>98.829.799</u>	<u>86.633.348</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	5.667.583	6.303.549
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>93.162.216</u>	<u>80.329.799</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	2020	2019
	€	€
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jaar), aflossingsverplichtingen	5.667.583	6.303.549
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jaar) (balanspost)	95.933.018	82.883.030
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	101.632.267	56.826.067

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage 3.7 overzicht langlopende schulden.
De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Ratio's	2020	Eis van de bank	2019
EBITDA	23.887	23.100	23.481
DSCR	2,3	1,4	2,2
Solvabiliteitsratio	31,8%	25%	32,8

Toelichting:

Op 9 februari 2018 is een financieringsovereenkomst afgesloten voor € 75,0 miljoen waarvan € 43,0 miljoen bij de EIB (afgesloten 2019). In 2019 heeft er een trekking plaatsgevonden van € 20 miljoen en in 2020 een trekking van € 18,5 miljoen. Derhalve is er nog € 36,5 miljoen beschikbaar.

De gestelde zekerheden zijn als volgt:

- Hypotheekrecht tot een bedrag van € 240 miljoen (vermeerderd met 35% van dat bedrag voor rente en kosten) op de registergoederen van Stichting Diakonessenhuis staande en gelegen te Utrecht en Zeist alsmede op de nieuw te bouwen registergoederen.
- Verpanding van huidige en toekomstige vorderingen uit hoofde van beroep en bedrijf, voorraden, inventaris incl. machinepark en rollend materiaal en overige roerende activa van Stichting Diakonessenhuis.

Roerende en onroerende zaken die als zekerheid gelden, moeten blijvend en voldoende worden verzekerd tegen de gebruikelijke risico's.

3.5.10. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-20	31-dec-19
	€	€
Crediteuren	7.677.537	12.299.255
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	5.667.583	6.303.549
Belastingen en premies sociale verzekeringen	7.212.972	5.166.288
Schulden ter zake pensioenen	224.195	128.854
Nog te betalen salarissen	-17.289	92.261
Vakantiegeld	4.176.402	3.804.918
Vakantiedagen en PLB uren	14.541.350	12.396.911
Overige schulden:		
Rekening courant maatschappen/MSBD	2.832.319	5.065.790
Overige schulden en overlopende passiva	9.185.874	6.441.505
Nog te betalen kosten:		
Interest leningen	144.811	143.525
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	<u>51.645.754</u>	<u>51.842.856</u>

Toelichting:

De post RC MSBD bedraagt € 2,5 miljoen. Hieronder staat ook de verschuldigde betaling aan de MSBD inzake de 15% inhouding inzake de kwaliteitsdoelen.

De overige schulden zijn gestegen met € 2,7 miljoen. Hierin zit ook het deel terug te betalen zorgbonus in verwerkt welke teveel is aangevraagd. De aanvraag bedroeg € 5,4 miljoen waarvan € 4,3 is uitgekeerd aan de medewerkers. Per saldo dient er € 1,1 miljoen terugbetaald te worden.

Er is een stijging van het saldo vakantiedagen en PLB uren van € 2,1 miljoen.

3.5. TOELICHTING OP DE BALANS 2020

3.5.11. Niet in de balans opgenomen regelingen

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2020 is het MBI-omzetplafond door de NZa vastgesteld op € 24.278,2 miljoen (prijsniveau 2019). Bij het opstellen van de jaarrekening 2020 was niet bekend of sprake is van een overschrijding van het MBI-omzetplafond.

Stichting Diakonessenhuis is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2020.

Huurverplichtingen

In het verslagjaar is evenals andere jaren het onroerend goed ten dienste van locatie Doorn gehuurd van Stichting Quarijn. Er bestaan huurverplichtingen ten bedrage van € 125.988 per jaar, dit is inclusief € 20.012 servicekosten per jaar. De huurovereenkomst is stilzwijgend voortgezet tot 31 december 2020.

Per 1 juni 2019 is een 5 jarige huurverplichting aangegaan voor de huur van kantoorruimte. Er bestaan huurverplichtingen ten bedrage van € 0,4 miljoen per jaar.

De verplichtingen zijn als volgt te specificeren:

Eén jaar: € 0,4 miljoen.

Twee t/m vijf jaar: € 1,1 miljoen

Voor deze huurverplichting is tevens een bankgarantie verstrekt ten bedrage van € 0,1 miljoen, zoals ook toegelicht onder 3.5.6.

MES-contract

In 2018 is met Siemens een MES-contract aangegaan voor een periode van tien jaar. Dit contract bestaat uit een component voor de aanschaf van medische inventaris en een component voor onderhoud.

Component aanschaf: In totaal wordt inventaris aangeschaft met een waarde van € 13,9 miljoen, hiervoor wordt een jaarlijkse flat fee betaald van € 1,1 miljoen per jaar (flat fee). Wanneer het contract niet verlengd wordt in 2027 dan resteert een restschuld van € 3,4 miljoen. De realisatiecijfers 2020 zijn verwerkt in de jaarrekening als flat fee. De resterende component is:

Eén jaar: € 1,07 miljoen.

Twee t/m vijf jaar: € 4,1 miljoen

Meer dan vijf jaar: € 5,5 miljoen (inclusief restschuld).

Component onderhoud: Over de gehele looptijd van het contract is een afspraak gemaakt voor € 16,3 miljoen (prijspeil 2018). Dit betreft de kosten voor onderhoud, services, verzekering en opleiding. De realisatiecijfers 2020 zijn verwerkt in de jaarrekening als flat fee. De resterende component is (prijspeil 2018):

Eén jaar: € 1,6 miljoen.

Twee t/m vijf jaar: € 6,4 miljoen

Meer dan vijf jaar: € 3,2 miljoen

Openstaande orders

Per 31 december 2020 is er voor € 8,5 miljoen aan uitstaande orders.

Overige huur/leaseovereenkomsten

Voor centrale kopieerapparatuur zijn leaseovereenkomsten gesloten ten bedrage van circa € 172.526 per jaar.

Het contract met Ricoh heeft een looptijd van 1 jan 2016 tot 1 jan 2021 en is met 5 jaar verlengd. Het contract met Xerox loopt van 1 sep 2011 tot 1 maart 2019 en wordt jaarlijks verlengd.

Er is een contract afgesloten met Swapfiets. Jaarlijks zijn hier € 2.583 kosten aan verbonden.

Tevens zijn er een aantal auto's in de lease genomen met een jaarlijks leasebedrag ter waarde van € 79.910

Peugeot Boxer contractduur 13 jan 2017 tot 13 jan 2022

Peugeot Partner contractduur 13 jan 2017 tot 13 jan 2022.

Peugeot Partner contractduur 13 jan 2017 tot 13 jan 2022.

BMW contractduur 15 dec 2019 tot 15 dec 2023.

AUDI A5 contractduur 01-01-2021 tot 31-12-2024

Ultimo boekjaar zijn de verplichtingen uit hoofde van operationele leases als volgt te specificeren:

	€
<u>Te betalen:</u>	
Binnen één jaar	59.279
Tussen één en vijf jaar	76.250
Totaal verplichting	<u>135.529</u>

Huurrechten

Door de Stichting Diakonessenhuis worden ruimten verhuurd aan andere (zorg)instellingen voor een totaal jaarbedrag van € 1.847.371

3.6. MUTATIEOVERZICHT VASTE ACTIVA

3.6.1. Mutatieoverzicht materiële vaste activa

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2020						
- aanschafwaarde	193.989.396	34.190.023	142.938.188	25.898.641	0	397.016.248
- cumulatieve herwaarderingen	382.050	0	0	0	0	382.050
- cumulatieve afschrijvingen	-100.410.643	-24.488.573	-108.251.875	-1.578.835	0	-234.729.926
Boekwaarde per 1 januari 2020	<u>93.960.803</u>	<u>9.701.450</u>	<u>34.686.313</u>	<u>24.319.806</u>	<u>0</u>	<u>162.668.372</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	0	0	24.291.906	0	24.291.906
- mutatie gereed	29.933.787	0	11.105.761	-41.039.548	0	0
- mutatie waarderingen	-98.567	0	-7.805	0	0	-106.372
- afschrijvingen	-7.722.658	-773.129	-8.281.593	0	0	-16.777.380
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>22.112.562</u>	<u>-773.129</u>	<u>2.816.363</u>	<u>-16.747.642</u>	<u>0</u>	<u>7.408.154</u>
Stand per 31 december 2020						
- aanschafwaarde	223.824.616	34.190.023	154.036.144	9.150.999	0	421.201.782
- cumulatieve herwaarderingen	382.050	0	0	0	0	382.050
- cumulatieve afschrijvingen	-108.133.301	-25.261.702	-116.533.468	-1.578.835	0	-251.507.306
Boekwaarde per 31 december 2020	<u>116.073.365</u>	<u>8.928.321</u>	<u>37.502.676</u>	<u>7.572.164</u>	<u>0</u>	<u>170.076.526</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0% - 10%	5%-6%	4% - 50%	0%	0%	

3.6. MUTATIEOVERZICHT VASTE ACTIVA
3.6.2. Mutatieoverzicht financiële vaste activa

	Deelnemingen in groepsmaat- schappijen	Overige deelnemingen	Vorderingen op groepsmaat- schappijen	Vorderingen op participanten en op maatschappij- en waarin wordt deelgenomen (overige deelnemingen)	Overige effecten	Vordering op grond van compensa- tieregeling	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2020	0	238.405	0	0	0	0	58.142	296.547
Kapitaalstortingen	0	14.638	0	0	0	0	0	14.638
Resultaat deelnemingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangen dividend	0	0	0	0	0	0	0	0
Verstrekke leningen / verkregen effecten	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangen dividend / aflossing leningen	0	0	0	0	0	0	-30.633	-30.633
(Terugname) waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Amortisatie (dis)agio	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangen op ledenrekening	0	0	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december 2020	<u>0</u>	<u>253.043</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>27.509</u>	<u>280.552</u>

3.7. OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN ULTIMO 2020

Leningnr Diak	Lening- gever	Datum	Hoofdsom	Totale loop-tijd	Soort lening	Werke-lijke- rente	Restschuld 31 december 2019	Nieuwe leningen in 2020	Aflossing in 2020	Restschuld 31 december 2020	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren	Aflossings- wijze	Aflossing 2021	Restschuld 31 december 2021	Datum renteher- ziening	Aflossingsdatum	Effectieve rentevoet	Rente
			€			%	€	€	€	€	€			€	€				
2R	BNG	1994	4.537.802	30 jr	Hypothecair	4,93%	753.274	0	-151.381	601.893	0	3 3/4 jr	Lineair	-151.381	450.512	n.v.t	per kwartaal achteraf	5,02%	4,93%
4	BNG	1996	15.428.528	26 1/4 jr	Hypothecair	4,67%	1.299.174	0	-590.368	708.806	0	1 3/4 jr	Lineair	-354.402	354.404	n.v.t	per kwartaal achteraf	4,75%	4,67%
10	Rabobank	2002	3.654.000	29 3/4 jr	Hypothecair	2,50%	1.583.400	0	-121.800	1.461.600	2.070.600	11 1/4 jr	Lineair	-121.800	1.339.800	1-3-2027	jaarlijks per 1-3	2,52%	2,50%
11	Rabobank	2010	8.250.000	33 jr	Hypothecair	1,35%	5.875.000	0	-250.000	5.625.000	6.875.000	22 1/4 jr	Lineair	-250.000	5.375.000	1-4-2031	per maand achteraf	1,36%	1,35%
14	BNG	2003	5.000.000	20 jr	Hypothecair	4,86%	1.062.500	0	-250.000	812.500	0	3 jr	Lineair	-250.000	562.500	n.v.t.	per maand achteraf	4,97%	4,86%
15	St. Vrienden	2003	2.000.000	15 jr	Achtergesteld	2,05%	400.000	0	-400.000	0	0	0	Lineair	0	0	n.v.t	jaarlijks per 19-12	2,05%	2,05%
22	Rabobank	2006	5.500.000	20 jr	Hypothecair	4,145%	1.925.000	0	-275.000	1.650.000	3.025.000	5 2/12 jr	Lineair	-275.000	1.375.000	n.v.t	jaarlijks per 1-3	4,15%	4,15%
23	BNG	2006	5.500.000	20 jr	Hypothecair	4,12%	1.925.000	0	-275.000	1.650.000	3.025.000	5 2/12 jr	Lineair	-275.000	1.375.000	n.v.t	jaarlijks per 28-2	4,12%	4,12%
24	Rabobank	2010	25.000.000	18 jr	GO-facilitair	variabel ^{*)}	19.000.000	0	-1.000.000	18.000.000	23.000.000	18 jr	Lineair	-1.000.000	17.000.000	1-1-2029	per kwartaal achteraf	3,01%	3,01%
25	BNG	2010	25.000.000	18 jr	GO-facilitair	variabel ^{*)}	19.000.000	0	-1.000.000	18.000.000	23.000.000	18 jr	Lineair	-1.000.000	17.000.000	1-1-2029	per kwartaal achteraf	3,01%	3,01%
26	Rabobank	2013	8.000.000	10 jr	Hypothecair	variabel ^{*)}	3.200.000	0	-800.000	2.400.000	0	3 jr	Lineair	-800.000	1.600.000	1-1-2029	per kwartaal achteraf	3,01%	3,01%
27	BNG	2013	8.000.000	10 jr	Hypothecair	variabel ^{*)}	3.200.000	0	-800.000	2.400.000	0	3 jr	Lineair	-800.000	1.600.000	1-1-2029	per kwartaal achteraf	3,01%	3,01%
28	Rabobank	2013	4.875.000	25 jr	Hypothecair	variabel ^{***)}	3.705.000	0	-195.000	3.510.000	4.485.000	18 jr	Lineair	-195.000	3.315.000	1-1-2029	per kwartaal achteraf	3,25%	3,25%
29	BNG	2013	4.875.000	25 jr	Hypothecair	variabel ^{***)}	3.705.000	0	-195.000	3.510.000	4.485.000	18 jr	Lineair	-195.000	3.315.000	1-1-2029	per kwartaal achteraf	3,25%	3,25%
32	EIB	2019	20.000.000	15jr	Hypothecair	0,882%	20.000.000	0	0	20.000.000	16.250.000	15 jr	Lineair	0	20.000.000	n.v.t	per kwartaal achteraf	0,88%	0,88%
33	EIB	2020	18.500.000	15jr	Hypothecair	0,757%	0	18.500.000	0	18.500.000	15.416.667	15 jr	Lineair	0	18.500.000	n.v.t	per kwartaal achteraf	0,76%	0,76%
Totaal			164.120.330				86.633.348	18.500.000	-6.303.549	98.829.799	101.632.267			-5.667.583	93.162.216				

^{*)} Middels een SWAP contract is de rente vastgezet op 4,805%. De marktwaarde is negatief en bedraagt 31-12-2020 € 8,3 mln

^{**)} Middels een SWAP contract is de rente vastgezet op 4,87%. De marktwaarde is negatief en bedraagt 31-12-2020 € 0,3 mln

^{***)} Middels een SWAP contract is de rente vastgezet op 5,25%. De marktwaarde is negatief en bedraagt 31-12-2020 € 1,7 mln

De marktwaarde van de renteswap is negatief en bedraagt ultimo 2020 € 10,3 mln (2019: € 10,7 mln).

3.8. TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING 2020
BATEN
3.8.1. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning
De specificatie is als volgt:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	254.556.320	246.478.708
Overige zorgprestaties	6.702.556	879.796
Totaal	<u>261.258.876</u>	<u>247.358.504</u>

Toelichting:

Vanaf 2015 is er sprake van integrale tarieven. De overige zorgprestaties zijn in 2020 gestegen met € 5,8 miljoen. Dit heeft met name te maken met het uitvoeren van de Covid-19 testen. De omzet is geheel genoten in Nederland.

3.8.2. Subsidies
De specificatie is als volgt:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS (waaronder opleidingsfonds)	10.366.559	9.942.203
Ontvangen zorgbonus	4.218.200	0
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	2.648.633	2.454.299
Totaal	<u>17.233.392</u>	<u>12.396.502</u>

Toelichting:

De rijkssubsidie betreft de ontvangen subsidie voor de opleiding van AIOS.
Overige subsidies betreffen ontvangen subsidie van de Hogescholen, alsmede de ontvangen gelden in het kader van de regeling Kwaliteitsimpuls Zorgpersoneel.

De subsidies zijn € 4,8 miljoen hoger dan in de vergelijkbare periode 2020. Dit heeft met name te maken met de ontvangen zorgbonus.

3.8.3. Overige bedrijfsopbrengsten
De specificatie is als volgt:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
Overige dienstverlening:		
- Doorberekende administratieve diensten	10.880	7.502
- Doorberekende facilitaire diensten	2.052.328	1.805.119
- Patiënt gebonden functies	16.789	18.888
Overige opbrengsten:		
- Doorberekende salariskosten medisch personeel	670.948	589.442
- Doorberekende salariskosten ondersteunend personeel	84.315	101.085
- Huuropbrengsten	1.847.371	1.298.274
- Geneesmiddelen	3.491.631	3.640.087
- Overige opbrengsten	835.000	2.559.916
Totaal	<u>9.009.262</u>	<u>10.020.313</u>

Toelichting:

In totaliteit liggen de overige bedrijfsopbrengsten € 1,0 miljoen lager dan in 2019. Dit wordt met name veroorzaakt door een hogere incidentele opbrengsten in de overige opbrengsten in 2019 (€ 1,1 miljoen). Inzake de parkeeropbrengsten is er een compensatievergoeding ontvangen van € 0,4 miljoen (zie bijlage).

3.8. TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING 2020
LASTEN
3.8.4. Personeelskosten
De specificatie is als volgt:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
Lonen en salarissen	99.649.017	90.304.095
Sociale lasten	15.099.321	14.085.264
Pensioenpremies	8.052.048	7.274.466
Andere personeelskosten:		
- Overige personeelskosten	7.964.289	5.493.579
Subtotaal	<u>130.764.675</u>	<u>117.157.404</u>
Personeel niet in loondienst	6.297.034	8.116.009
Totaal personeelskosten	<u><u>137.061.709</u></u>	<u><u>125.273.413</u></u>

Gemiddeld aantal fte's

Gedurende het jaar 2020 waren er gemiddeld 1.886 fte's in dienst (2019: 1.815).
Hiervan waren er 0 werknemers werkzaam buiten Nederland (2019: 0).

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
<i>Verdeling van de fte's:</i>		
Zorg	1083,6	1062,7
Medisch ondersteunend	396,9	372,8
Staf	405,4	379,8
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van fulltime eenheden	<u>1.885,9</u>	<u>1.815,3</u>

Toelichting:

De totale personeelskosten zijn € 11,8 miljoen ofwel 9,4% hoger dan in 2019.
Personeel in loondienst is gestegen met € 13,6 miljoen ofwel 11,6%. Dit komt mede door de uitgekeerde zorgbonus ad € 4,3 miljoen.
De kosten voor personeel niet in loondienst zijn € 1,8 miljoen ofwel 22,5% lager dan in 2019.
Het aantal ingezette fte is in 2020 hoger dan in 2019 (1.886 resp. 1.815).

3.8.5. Afschrijvingen op materiële vaste activa
De specificatie is als volgt:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	0	0
- materiële vaste activa	16.777.380	15.407.030
- desinvesteringen	0	0
- correctie afschrijvingen	230.931	-159.563
Totaal afschrijvingen	<u><u>17.008.311</u></u>	<u><u>15.247.467</u></u>

Toelichting:

De afschrijvingen zijn bepaald op de inschatting van de verwachte economische levensduur en de eventuele restwaarde van de panden.
De correctie afschrijvingen hebben betrekking op afschrijvingen vanuit de projecten en correcties voorgaande jaren.

3.8.6 Bijzondere waardevermindering van vaste activa
De specificatie is als volgt:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
Bijzondere waardevermindering van:		
- materiële vaste activa	0	1.578.835
Totaal bijzondere waardevermindering	<u><u>0</u></u>	<u><u>1.578.835</u></u>

Toelichting:

Er heeft een bijzondere waardevermindering plaatsgevonden betreffende het Gezondheidshuis. Dit is bepaald door de realiseerbare waarde te bepalen van een kasstroomgenererende eenheid.

3.8. TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING 2020
3.8.7. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten
De specificatie is als volgt:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
Kosten MSBD	44.365.318	43.615.135
Totaal	<u>44.365.318</u>	<u>43.615.135</u>

Toelichting:

Ingevolge de invoering van integrale bekostiging per 1 januari 2015 behoren de honorariumvergoedingen voor medisch specialisten tot het opbrengstbegrip van de instelling. Baten uit hoofde van integrale bekostiging worden verantwoord wanneer gerealiseerd. De verdeling van de integrale bekostiging in opbrengsten voor het ziekenhuis en opbrengsten voor vrijgevestigde medisch specialisten vindt plaats op basis van gemaakte afspraken tussen het ziekenhuis en het medisch specialistisch bedrijf. Onder de kosten zijn samenhangend met deze post vergoedingen aan het medisch specialistisch bedrijf verantwoord.

3.8.8. Overige bedrijfskosten
De specificatie is als volgt:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	9.234.418	8.122.275
Algemene kosten	13.449.575	10.588.969
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	48.388.648	49.256.631
Klantgebonden kosten	2.184.512	2.654.056
Onderhoud en energiekosten	6.766.995	4.845.922
Huur en leasing	1.352.614	1.087.050
Dotaties en vrijval voorzieningen	1.259.486	550.157
Totaal overige bedrijfskosten	<u>82.636.248</u>	<u>77.105.060</u>

Toelichting:

De overige bedrijfskosten zijn met € 5,5 miljoen (7,2%) gestegen ten opzichte van een jaar eerder. Dit wordt voornamelijk verklaard door hogere onderhoud- en energiekosten (€ 1,9 miljoen), hogere kosten inzake maaltijden bereid derden (€ 1,1 miljoen) en dotaties aan de reserveringen (€ 0,7 miljoen). In de patiënt- en bewonersgebonden kosten zitten ook de (grondstof)kosten voor het uitvoeren van de coronatesten.

3.8.9. Financiële baten en lasten
De specificatie is als volgt:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
Rentebaten	0	773
Resultaat deelnemingen	0	0
Waardeverandering financiële vaste activa en effecten	0	0
Subtotaal financiële baten	<u>0</u>	<u>773</u>
Rentelasten	-3.028.950	-3.149.909
Resultaat deelnemingen	0	0
Overige financiële lasten	-85.223	-88.451
Subtotaal financiële lasten	<u>-3.114.173</u>	<u>-3.238.360</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>-3.114.173</u>	<u>-3.237.587</u>

Toelichting:

De financiële baten en lasten bedragen € 3,1 miljoen per saldo aan lasten, € 0,1 miljoen minder lasten dan een jaar eerder.

3.8.10. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Diakonessenhuis van toepassing zijnde regelgeving: Het WNT-maximum voor de zorg, klasse V.

De WNT is van toepassing op Diakonessenhuis Het voor Diakonessenhuis toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000 het bezoldigingsmaximum voor zorg en jeugdhulp, klasse V, totaalscore 13 punten.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

	2020	2020
	€	€
	J.M.M. Taks	M. Wiesenekker
Functiegegevens	Voorzitter RvB	Lid RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01-01 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	191.183	191.183
Beloningen betaalbaar op termijn	12.124	12.115
<i>Subtotaal</i>	<i>203.307</i>	<i>203.298</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	201.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0
Totaal bezoldiging	203.307	203.298
Het bedrag van de overschrijding, en	2.307	2.298
de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	zie toelichting	zie toelichting
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019		
Functiegegevens	Voorzitter RvB	Lid RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01-01 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	192.285	192.285
Beloningen betaalbaar op termijn	11.959	11.948
<i>Subtotaal</i>	<i>204.244</i>	<i>204.233</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	194.000
Totale bezoldiging 2019	204.244	204.233

Toelichting:

Voor J.M.M. Taks en M. Wiesenekker geldt het overgangsrecht WNT 2. Hun honorering blijft binnen de grenzen van het hiervoor geldende maximum

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1-12

Deze categorie is niet van toepassing in 2020

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

	2020	2020	2020
bedragen x € 1	€	€	€
Naam	H.W. Broeders	R.H.M. Jansen	J. Kievit
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-8	1-1 t/m 31-12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	30.150	13.400	20.100
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	30.150	13.400	20.100
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0	0
Het bedrag van de overschrijding, en	0	0	0
de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019			
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Bezoldiging			
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	29.100	19.400	19.400
Totaal bezoldiging 2019	29.100	19.400	19.400

	2020	2020	2020
	€	€	€
Functiegegevens	R.M.H. Wilke	J.G.M. Hendriks	L. van Breugel
	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-9 t/m 31-12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	20.100	20.100	0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	20.100	20.100	6.700
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0	0
Het bedrag van de overschrijding, en	0	0	0
de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019			
Functiegegevens	Lid RvT	Lid RvT	
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1-1 t/m 31-12	15-11 t/m 31-12	
Bezoldiging			
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	19.400	2.498	0
Totaal bezoldiging 2019	19.400	0	0

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Deze categorie is niet van toepassing in 2020.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

3.8.11. Honoraria onafhankelijke accountant

	2020	2019
	€	€
De honoraria van de onafhankelijke accountant over 2020 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening (incl. meerwerk 2019)	227.029	175.153
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. medische opleidingen)	54.934	49.078
3 Fiscale advisering	29.135	107.334
4 Niet-controlediensten	5.000	0
Totaal honoraria onafhankelijke accountant	<u>316.098</u>	<u>331.565</u>

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de Stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe onafhankelijke accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2019, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

3.8.12. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

3.8.13. Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Raad van Bestuur van het Diakonessenhuis heeft de jaarrekening vastgesteld in de vergadering van 28 mei 2021

De Raad van Toezicht van het Diakonessenhuis heeft de jaarrekening goedgekeurd in de vergadering van 28 mei 2021

3.8.14. Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 3.2.

3.8.15. Gebeurtenissen na balansdatum

Impact Coronavirus (COVID-19)

De COVID-19 impact op onze organisatie en financiën loopt vanuit 2020 door naar 2021. Begin 2021 is het COVID-19 dossier wel complexer geworden door met name mutaties van het virus. Deze mutaties zorgen bijvoorbeeld voor een groter aantal besmettingen zoals we kunnen zien in onder andere het Verenigd Koninkrijk en Zuid-Afrika. Anticiperend op deze ontwikkelingen zijn begin 2021 overheidsmaatregelen ten opzichte van 2020 verder aangescherpt, door onder andere het invoeren van een avondklok en het verder afbouwen van bezoeksregelingen. Nader onderzoek naar de impact van de nieuwe mutaties op patiënten en de beschikbare vaccins is momenteel nog in volle gang.

Wij verwachten dat de contractuele afspraken op financieel gebied, zoals de CB-regeling, voor 2021 afdoende zijn om de financiële continuïteit te waarborgen. We dienen echter scherp de ontwikkelingen, zoals mutaties van het virus en het tempo en de effectiviteit van vaccineren, te blijven monitoren omdat deze impact kunnen hebben op patiënten, medewerkers, bedrijfsvoering en financiën.

3.8.16. Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

De jaarrekening 2020 is vastgesteld door het bestuur op 28 mei 2021 en goedgekeurd door de Raad van Toezicht in de vergadering van 28 mei 2021.

De heer drs. J.M.M. Taks

De heer H.W. Broeders

De heer drs. M. Wiesenekker

De heer prof. dr. J. Kievit

Mevrouw drs. R.M.H. Wilke

De heer drs. J.G.M. Hendriks

Mevrouw drs. L. van Breugel

4 OVERIGE GEGEVENS

4.1 Nevenvestigingen

Stichting Diakonessenhuis heeft 2 nevenvestigingen:

- Diakonessenhuis Zeist. Jagersingel 1, Zeist
- Buitenpolikliniek Doorn, Bergweg 2, Doorn

4.2 Statutaire bepalingen voor resultaatbestemming

In de statuten is conform artikel 8 lid 6-c bepaald dat de resultaatbestemming onderhevig is aan goedkeuring van de Raad van Toezicht

4.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Diakonessenhuis

Verklaring over de jaarrekening 2020

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting Diakonessenhuis ('de stichting') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarrapport opgenomen jaarrekening 2020 van Stichting Diakonessenhuis te Utrecht gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2020;
- de resultatenrekening over 2020; en
- de toelichting met de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is de Regeling verslaggeving WTZi.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet Normering Topinkomens ('WNT') 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Diakonessenhuis zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

NNPRSP3VDSSU-684023291-73

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357, 1006 BJ Amsterdam

T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, en of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de klassenindeling bezoldigingsmaximum 2015/2014

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij het bezoldigingsmaximum WNT 2015/2014 zoals bepaald en verantwoord door Stichting Diakonessenhuis als uitgangspunt gehanteerd voor onze controle en hebben wij geen werkzaamheden verricht op de totstandkoming van dit bezoldigingsmaximum 2015/2014.

Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarrapport andere informatie, die bestaat uit:

- algemene gegevens;
- het jaarverslag 2020;
- de overige gegevens;
- bijlage compensatie gederfde inkomsten parkeren en restaurant.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling verslaggeving WTZi is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling verslaggeving WTZi en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met RJ 400 en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi; en voor
- een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Amsterdam, 28 mei 2021
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door J. van Weezenbeek RA

Stichting Diakonessenhuis - NNPRSP3VDSSU-684023291-73

Pagina 3 van 4

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2020 van Stichting Diakonessenhuis

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

5 Bijlage

5.1 Compensatie gedeelde inkomsten parkeren en restaurant

Inzake de CB MSZ en CB MSZ-accident regeling 2020 inzake de inkomsten Parkeren en Restaurants verstrekken wij onderstaande gegevens.

Opgave en berekening compensatie

	Opbrengst 2019	Normatieve terugval	Normatieve doorlopende kosten	Generieke percentage voor O&O correctie - indien van toepassing (*)	
	(A)	(B)	(C)	(D)	A x B x C (x D)
Parkeren	€ 1.375.735	30%	86%	95%	€ 354.940
Restaurants		40%	86%	95%	
Totaal	€ 1.375.735				€ 354.940

(*) Het generieke percentage voor O&O is alleen van toepassing voor umc's. Hiermee wordt op een generieke wijze invulling gegeven aan de afbakening dat de gedeelde inkomsten patiëntgebonden moeten zijn. Voor MUMC+ geldt dat de faculteit geen gebruik maakt van parkeren en horeca die in de jaarrekening MUMC+ zijn opgenomen, derhalve is het percentage voor O&O correctie niet van toepassing.